

I. INFORMACJE DLA OSÓB ZAINTERESOWANYCH MEDIACJĄ.

Informacja o postępowaniu mediacyjnym w sprawach cywilnych (a w tym: z zakresu prawa gospodarczego, prawa rodzinnego, prawa pracy, prawa zobowiązań)

Mediacja jest dobrowolną, poufną metodą rozwiązywania sporu, w której strony sporu, z pomocą bezstronnego i neutralnego mediatora, samodzielnie dochodzą do porozumienia. Zastosowanie mediacji jest możliwe we wszystkich sprawach, w których prawo dopuszcza zawarcie ugody. Wszczęcie mediacji przerywa bieg przedawnienia. Przedmiotem mediacji mogą być na przykład sprawy o zapłatę, zniesienie współwłasności, sprawy pracownicze, rozwiązanie lub niewykonanie umowy, podział majątku dorobkowego, dział spadku oraz sprawy dotyczące sporów sąsiedzkich.

Jakie korzyści daje mediacja?

- 1. Mediacja stwarza stronom szansę na samodzielne, szybkie i tanie rozwiązanie ich sporu w formie polubownego porozumienia.**
- 2. Mediacja pozwala na utrzymanie wzajemnych relacji.**
- 3. Mediacja umożliwia zachowanie korzystnego wizerunku.**
- 4. Mediacja sprzyja obniżeniu poziomu negatywnych emocji oraz zrozumieniu potrzeb własnych i drugiej strony, a przez to zmniejsza obciążenie psychiczne związane z sytuacją konfliktową.**

Jak sprawa trafia do mediacji?

1. Mediacja może być prowadzona przed wniesieniem sprawy do sądu (mediacja pozasądowa), albo po wszczęciu postępowania - na podstawie postanowienia sądu.
2. W każdym przypadku warunkiem prowadzenia mediacji jest zgoda stron.
3. Każda ze stron może złożyć wniosek o przeprowadzenie mediacji na każdym etapie postępowania sądowego.

Kto decyduje o wyborze mediatora?

Mediatora wybierają strony albo wyznacza go sąd (biorąc pod uwagę w pierwszej kolejności stałych mediatorów).

Jak długo może trwać mediacja?

Postępowanie mediacyjne, do którego doszło na podstawie postanowienia sądu nie powinno trwać dłużej niż trzy miesiące. Na zgodny wniosek stron lub z innych ważnych powodów termin ten może zostać przedłużony, jeżeli będzie to sprzyjać ugodowemu załatwieniu sprawy.

Jak przebiega mediacja?

1. Po otrzymaniu postanowienia sądu, mediator kontaktuje się ze stronami, ustalając termin i wskazując miejsce spotkania.
2. Mediator wyjaśnia zasady i cele postępowania mediacyjnego oraz pyta, czy strony wyrażają zgodę na mediację. Mediacja jest rozmową stron w obecności mediatora. Mogą się także odbywać indywidualne spotkania mediatora z każdą ze stron.
3. Strony mogą zrezygnować z udziału w mediacji na każdym etapie postępowania mediacyjnego.
4. Mediacja jest poufna. Mediator nie może udostępniać informacji z mediacji osobom trzecim. Protokół z mediacji nie zawiera żadnych ocen ani stanowisk stron.
5. Mediator nie może być świadkiem co do faktów, o których dowiedział się w związku z prowadzeniem mediacji, chyba że strony zwolnią go z obowiązku zachowania tajemnicy mediacji.

W jaki sposób może zakończyć się mediacja?

1. Mediacja może zakończyć się zawarciem wspólnie wypracowanej ugody, którą podpisują strony. Jeżeli strony zawarły ugodę przed mediatorem, ugodę zamieszcza się w protokole albo załącza się do niego.
2. W razie mediacji ze skierowania sądu oraz w przypadku mediacji pozasądowej i wystąpienia przez stronę do sądu z wnioskiem o zatwierdzenie ugody zawartej przed mediatorem, mediator składa protokół w sądzie.
3. Zatwierdzona przez sąd ugodą ma moc prawną ugody zawartej przed sądem i kończy postępowanie.
4. Sąd nie zatwierdzi ugody, w całości lub części, jeżeli ugodą jest sprzeczna z prawem lub zasadami współżycia społecznego albo zmierza do obejścia prawa, a także gdy jest niezrozumiała lub zawiera sprzeczności.
5. Jeśli ugodą, której nadano klauzulę wykonalności nie została wykonana, można skierować jej wykonanie do egzekucji komorniczej.
6. W przypadku braku ugody, strony mogą dochodzić swoich praw w postępowaniu sądowym.

Ile kosztuje mediacja?

1. Koszty mediacji (wynagrodzenie mediatora i zwrot wydatków związanych z przeprowadzeniem mediacji) obciążają strony, co do zasady w równych częściach, chyba że strony ustalą inny podział rozliczeń.
2. Strona postępowania mediacyjnego może złożyć na zasadach ogólnych wniosek o zwolnienie od kosztów mediacji prowadzonej na skutek skierowania przez sąd.
3. W postępowaniu mediacyjnym ze skierowania sądu, w sporach niemajątkowych oraz w sporach o prawa majątkowe, w których wartości przedmiotu sporu nie da się ustalić, wynagrodzenie mediatora wynosi 150 zł za pierwsze posiedzenie mediacyjne, a za każde kolejne - 100 zł (łącznie nie więcej niż 450 zł). Jeśli postępowanie dotyczy praw majątkowych, wynagrodzenie mediatora wynosi 1% wartości przedmiotu sporu (nie mniej niż 150 zł i nie więcej niż 2000 zł za całość postępowania mediacyjnego). Zwrotowi podlegają też wydatki mediatora poniesione w związku z przeprowadzeniem mediacji (w tym opłata za wynajem pomieszczenia do 70 zł za jedno posiedzenie oraz koszty korespondencji, w wysokości nieprzekraczającej 30 zł). Jeśli mediator jest podatnikiem zobowiązany do rozliczenia podatku od towarów i usług, do kosztów mediacji dolicza się podatek VAT.
4. Niezależnie od wyniku sprawy, sąd może nałożyć na stronę obowiązek zwrotu kosztów powstałych wskutek oczywiście nieuzasadnionej odmowy udziału w mediacji.
5. Jeśli dojdzie do zawarcia ugody przed rozpoczęciem rozprawy, strona otrzyma zwrot 100% opłaty sądowej, którą zapłaciła wnosząc sprawę do sądu. Jeśli do zawarcia ugody przed mediatorem dojdzie na późniejszym etapie postępowania sądowego (po rozpoczęciu rozprawy), strona otrzyma zwrot 75% opłaty sądowej.
6. W przypadku mediacji pozasądowej, wysokość wynagrodzenia mediatora i zwrot jego wydatków poniesionych w związku z przeprowadzeniem mediacji wynikają z cennika ośrodka mediacyjnego lub strony uzgadniają je razem z mediatorem przed rozpoczęciem mediacji.

Informacja o postępowaniu mediacyjnym w sprawach karnych

Mediacja to dobrowolny i poufny sposób rozwiązywania sporów, powstałych w wyniku przestępstwa, w drodze porozumiewania się pokrzywdzonego i podejrzanego/oskarżonego, z pomocą bezstronnego i neutralnego mediatora. Mediacja może dotyczyć wszystkich przestępstw.

Jakie korzyści daje mediacja pokrzywdzonemu?

1. Mediacja daje możliwość wpływu na rozwiązanie problemów wynikających z przestępstwa na zaproponowanych przez siebie warunkach.
2. Mediacja sprzyja okazji do wyrażenia emocji, wypowiedzenia się na temat skutków przestępstwa oraz oczekiwań wobec podejrzanego/oskarżonego.
3. Mediacja stwarza szansę na szybsze uzyskanie odszkodowania (lub naprawienie szkody), zadośćuczynienia za doznaną krzywdę i przeprosin.

Jakie korzyści daje mediacja podejrzanemu/oskarżonemu?

1. Mediacja daje możliwość porozumienia się z pokrzywdzonym co do sposobu i terminu naprawienia szkody, zadośćuczynienia za doznaną krzywdę oraz przeproszenia.
2. Mediacja sprzyja szybszemu zakończeniu postępowania karnego
3. (a w konsekwencji szybszemu zatarciu skazania).
4. Mediacja pozwala na zmniejszenie kosztów postępowania karnego.
5. Mediacja stwarza szansę na łagodniejsze potraktowanie przez sąd.

Jak sprawa trafia do mediacji?

1. Sprawa może zostać skierowana do mediacji na etapie postępowania przygotowawczego (z inicjatywy pokrzywdzonego lub podejrzanego, albo na wniosek prokuratora lub innego organu prowadzącego to postępowanie) lub po wniesieniu sprawy do sądu (sprawę do mediacji kieruje postanowieniem sąd lub referendarz sądowy).
2. Skierowanie sprawy do mediacji jest możliwe wyłącznie za zgodą pokrzywdzonego i podejrzanego/oskarżonego.

Kto decyduje o wyborze mediatora?

W postanowieniu o skierowaniu sprawy do mediacji zostaje wyznaczony mediator (z wykazu prowadzonego w sądzie okręgowym, a w wyjątkowych przypadkach — uzasadnionych potrzebą skutecznego przeprowadzenia mediacji - spoza wykazu).

Jak długo może trwać mediacja?

Postępowanie mediacyjne nie powinno trwać dłużej niż miesiąc. Jeżeli postępowanie mediacyjne nie zostało ukończone w tym terminie, na wniosek uczestników lub mediatora (w uzasadnionych przypadkach) organ, który skierował sprawę do postępowania mediacyjnego może przedłużyć termin na czas niezbędny do zakończenia postępowania mediacyjnego.

Jak przebiega mediacja?

1. Po otrzymaniu postanowienia o skierowaniu sprawy do mediacji, mediator kontaktuje się z podejrzanym/oskarżonym i pokrzywdzonym, wyjaśnia im zasady i cele postępowania mediacyjnego, informuje o przysługujących uprawnieniach oraz odbiera od nich zgodę na uczestniczenie w mediacji (jeśli nie odebrał jej organ kierujący sprawą do mediacji).
2. Jeżeli podejrzanym/oskarżonym i pokrzywdzonym decydują się na udział w mediacji, wybierają sposób jej prowadzenia w postaci bezpośredniej (spotkanie „twarzą w twarz”) albo pośredniej (bez osobistego kontaktu). W drugim przypadku, mediator spotyka się z każdą ze stron osobno, przekazując stanowiska i oczekiwania co do warunków porozumienia.
3. Pokrzywdzony i podejrzanym/oskarżonym mogą zrezygnować z udziału w mediacji na każdym etapie postępowania mediacyjnego.
4. Mediacja jest prowadzona w sposób bezstronny i poufny. Pisemne sprawozdanie sporządzone przez mediatora z wyników postępowania mediacyjnego nie zawiera żadnych ocen ani stanowisk stron.
5. Nie wolno przesłuchiwać jako świadka mediatora co do faktów, o których dowiedział się od podejrzanego/oskarżonego lub pokrzywdzonego prowadząc postępowanie mediacyjne (z wyłączeniem informacji o przestępstwach, o których mowa w art. 240 § 1 Kodeksu karnego).

W jaki sposób może zakończyć się mediacja?

1. Mediacja może zakończyć się zawarciem wspólnie wypracowanej ugody albo jej brakiem.
2. Mediator przekazuje organowi, który skierował sprawę do mediacji pisemne sprawozdanie z wyników postępowania mediacyjnego. Do sprawozdania załącza się ugodę podpisaną przez podejrzanego/oskarżonego, pokrzywdzonego i mediatora, jeżeli została zawarta.

Jakie skutki wywołuje ugoda mediacyjna?

1. Zawarta w wyniku mediacji ugoda nie kończy postępowania karnego.
2. W sprawie z oskarżenia publicznego ugoda zawarta przed mediatorem jest dokumentem zawierającym zgodne deklaracje stron co do sposobu zakończenia sprawy. Nie ma ona mocy prawnej, stąd też w sprawie takiej musi zostać wydany wyrok. Sąd bierze jednak pod uwagę treść ugody mediacyjnej przy rozstrzygnięciu sprawy, co może skutkować dla sprawcy: uwzględnieniem wniosku oskarżonego o dobrowolne poddanie się karze, uznaniem faktu zawarcia ugody jako okoliczności łagodzącej przy wymiarze kary, nadzwyczajnym złagodzeniem kary, odstąpieniem od wymierzenia kary, a nawet od obligatoryjnego orzeczenia środka karnego we wszystkich wskazanych w ustawie przypadkach.
3. W sprawie z oskarżenia prywatnego mediacja może być alternatywą obowiązkowego posiedzenia pojednawczego prowadzonego przez sąd przed rozprawą główną.

Ile kosztuje mediacja?

Koszty mediacji (wynagrodzenie mediatora i zwrot wydatków związanych z przeprowadzeniem mediacji) ponosi Skarb Państwa.

Informacja o postępowaniu mediacyjnym w sprawach nieletnich

Mediacja to dobrowolny i poufny sposób rozwiązywania sporów, powstałych w wyniku czynu karalnego, w drodze porozumiewania się pokrzywdzonego i nieletniego sprawcy, z pomocą bezstronnego i neutralnego mediatora. Mediacja może dotyczyć wszystkich czynów karalnych.

Jakie korzyści daje mediacja pokrzywdzonemu?

1. Mediacja daje możliwość wpływu na rozwiązanie problemów wynikających z czynu karalnego na zaproponowanych przez siebie warunkach.
2. Mediacja sprzyja okazji do wyrażenia emocji, wypowiedzenia się na temat skutków czynu karalnego oraz oczekiwań wobec nieletniego sprawcy.

3. Mediacja stwarza szansę na szybsze uzyskanie odszkodowania (lub naprawienie szkody), zadośćuczynienia za doznaną krzywdę i przeprosin.

Jakie korzyści daje mediacja nieletniemu sprawcy?

1. Mediacja daje możliwość porozumienia się z pokrzywdzonym co do sposobu i terminu naprawienia szkody, zadośćuczynienia za doznaną krzywdę oraz przeproszenia.
2. Mediacja sprzyja szybszemu zakończeniu postępowania przed sądem.
3. Mediacja pozwala na zmniejszenie kosztów postępowania przed sądem.
4. Mediacja stwarza szansę na zrozumienie konieczności poniesienia odpowiedzialności za wyrządzoną szkodę (krzywdę).

Jak sprawa trafia do mediacji?

1. Mediacja może być prowadzona w każdym stadium postępowania sądowego, z inicjatywy lub za zgodą pokrzywdzonego i nieletniego sprawcy. Sprawę do mediacji kieruje postanowieniem sąd rodzinny.
2. Skierowanie sprawy do mediacji jest możliwe wyłącznie za zgodą pokrzywdzonego i nieletniego sprawcy.

Kto decyduje o wyborze mediatora?

W postanowieniu o skierowaniu sprawy do mediacji, sąd rodzinny kierujący sprawą do mediacji wskazuje mediatora (instytucję lub osobę godną zaufania w celu przeprowadzenia mediacji, z wykazu prowadzonego w sądzie okręgowym).

Jak długo może trwać mediacja?

Postępowanie mediacyjne nie powinno trwać dłużej niż 6 tygodni. W wyjątkowych przypadkach, gdy istnieje duże prawdopodobieństwo zawarcia ugody, sąd może termin ten przedłużyć na czas określony (nie dłuższy niż 14 dni).

Jak przebiega mediacja?

1. Po otrzymaniu postanowienia sądu o skierowaniu sprawy do mediacji, mediator kontaktuje się z nieletnim sprawcą i jego rodzicami lub opiekunem oraz pokrzywdzonym (jeżeli pokrzywdzony jest małoletni - także z jego rodzicami lub opiekunem), odbiera od nich zgodę na udział w postępowaniu mediacyjnym, w trakcie spotkań indywidualnych wyjaśnia im zasady i cele postępowania mediacyjnego oraz informuje o przysługujących uprawnieniach.
2. Jeżeli nieletni sprawca i pokrzywdzony decydują się na udział w mediacji, wybierają sposób jej prowadzenia w postaci bezpośredniej (spotkanie „twarzą w twarz”) albo pośredniej (bez osobistego kontaktu). W drugim przypadku, mediator spotyka się z uczestnikami osobno, przekazując stanowiska i oczekiwania co do warunków porozumienia.
3. Pokrzywdzony i nieletni sprawca mogą zrezygnować z udziału w mediacji na każdym etapie postępowania mediacyjnego.
4. Mediacja jest prowadzona w sposób poufny, uniemożliwiający osobom postronnym dostęp do informacji uzyskanych w jej toku. Pisemne sprawozdanie sporządzone przez mediatora z przebiegu i wyników postępowania mediacyjnego nie zawiera żadnych ocen zachowania uczestników, ani treści ich oświadczeń (chyba że uczestnik wyraźnie wniesie o ich ujawnienie odnośnie swojej osoby).
5. Odstąpienie od zasady poufności mediacji jest możliwe wyłącznie za zgodą wszystkich jej uczestników.

W jaki sposób może zakończyć się mediacja?

1. Mediacja może zakończyć się zawarciem wspólnie wypracowanej ugody albo jej brakiem.
2. Mediator przekazuje sądowi, który skierował sprawę do mediacji, pisemne sprawozdanie z przebiegu i wyników postępowania mediacyjnego. Do sprawozdania załącza się ugodę, jeżeli została zawarta.

Jakie skutki wywołuje ugoda mediacyjna?

1. Zawarta w wyniku mediacji ugoda nie kończy postępowania przed sądem.

2. Orzekając w sprawie nieletniego sprawcy, sąd rodzinny bierze pod uwagę pisemne sprawozdanie z postępowania mediacyjnego (oraz postanowienia załączonej ugody zawartej przed mediatorem).

Ile kosztuje mediacja?

Koszty mediacji (wynagrodzenie mediatora i zwrot wydatków związanych z przeprowadzeniem mediacji) ponosi Skarb Państwa.

Więcej informacji o mediacji na stronie

www.ms.gov.pl w zakładce: Działalność/Mediacje

oraz na stronie www.mediacja.gov.pl